

35 jaar “De Kiem”

Uitdagingen voor de toekomst

29 maart 2012

Gent

Eric Broekaert

Therapeutische gemeenschappen: Onderzoek in Europa, overzicht en conclusies

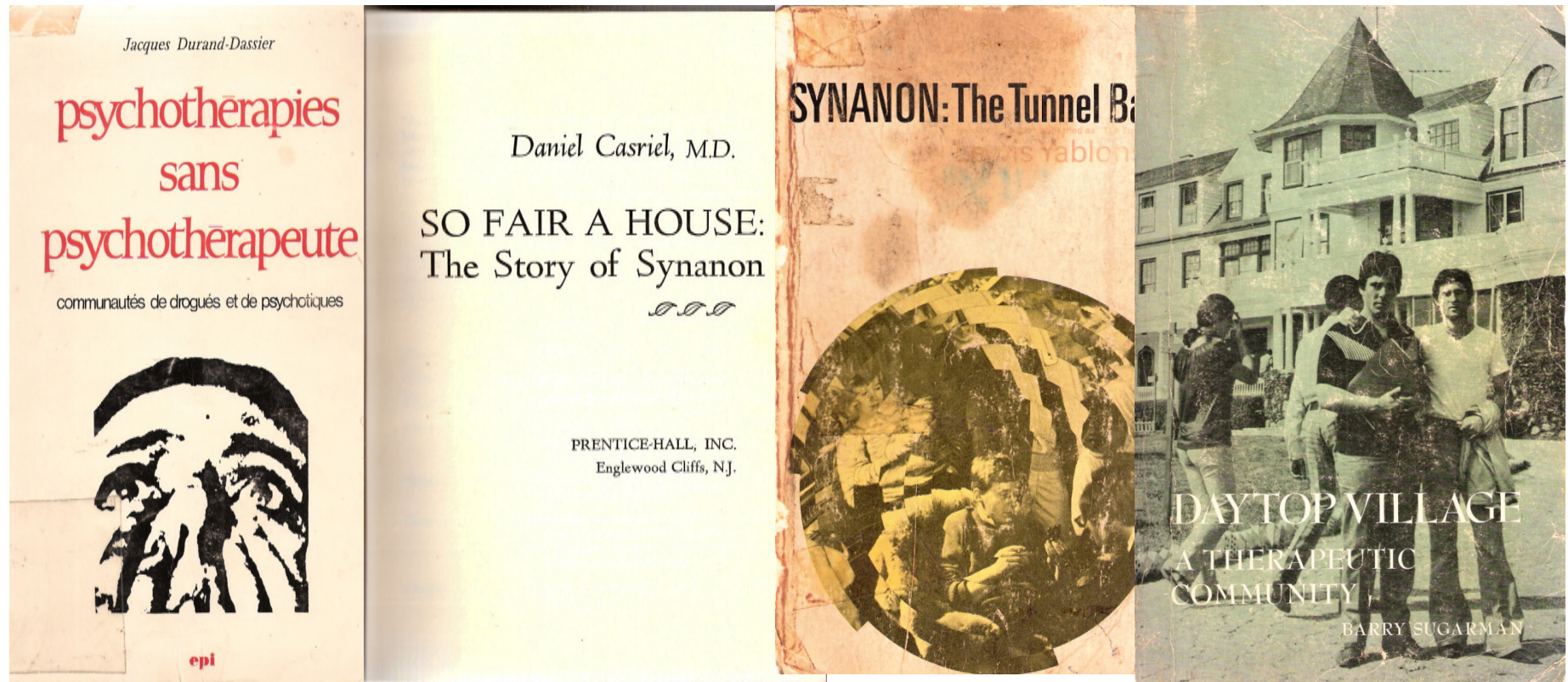
ERIC BROEKAERT

WOUTER VANDERPLASSCHEN

MIEKE AUTRIQUE

ILSE GOETHALS

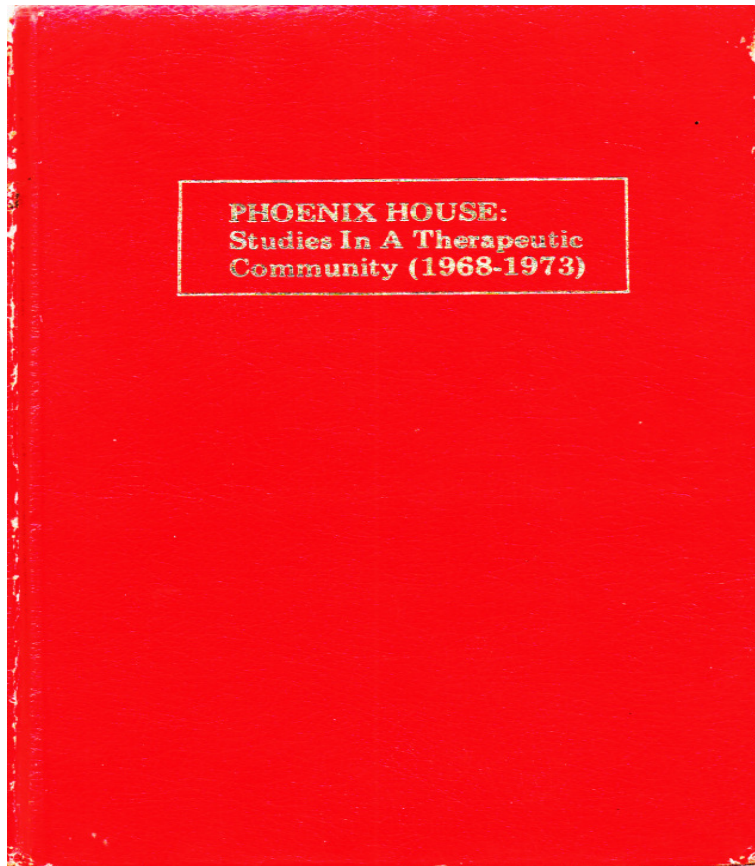
Oude Dinosaurussen: 1965-1975

Het eerste inspirerend onderzoek

George
De Leon

**PHOENIX HOUSE:
Studies In A Therapeutic
Community (1968-1973)**

Een doctoraat voor ‘De Kiem’

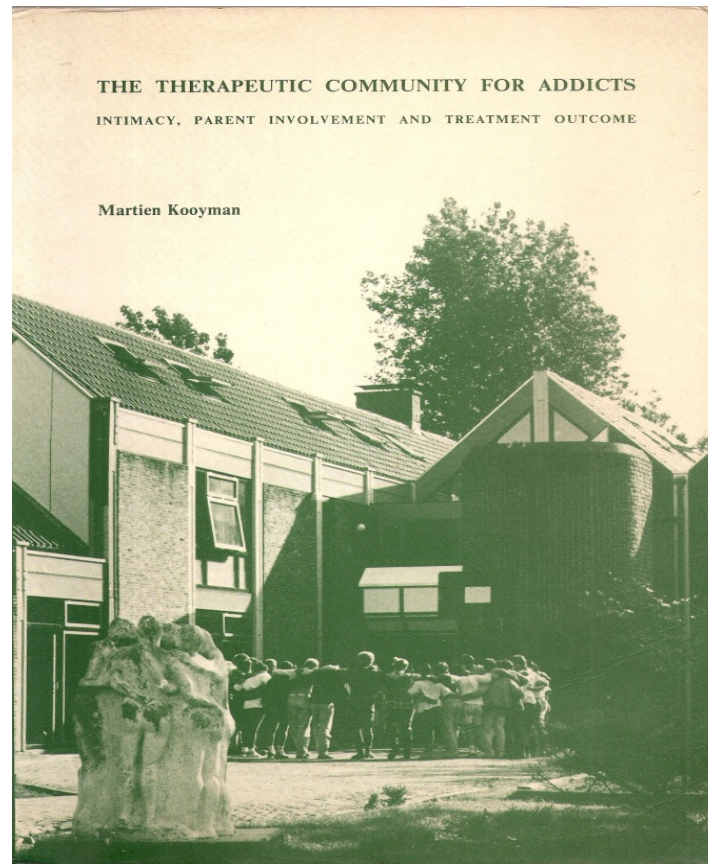

FACULTEIT PSYCHOLOGIE EN
PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

“ The Drugfree Therapeutic Community” (1980)

Een doctoraat voor 'Emiliehoeve'

Een massa grijze literatuur: Oprichting van EFTC

- Opgestart in 1978 en geofficialiseerd in 1981 heeft het EFTC als doel gehad om een actief netwerk te zijn tussen de verschillende TG in Europa.
 - Sinds 1983 in Brugge heeft de EFTC regelmatig conferenties ingericht met een massa aan grijze literatuur als gevolg.
-

Een massa grijze literatuur: Oprichting van EFTC

- **13th EFTC Conference** - Phoenix Futures and Ley Community will host this biennial event. This is the first time in its 30 year history that the EFTC has organised a conference in the UK, the home of the TC movement in Europe: 20-23 September 2011, Keble College, Oxford, England.
-

Een massa grijze literatuur: Oprichting van EWODOR

- EWODOR (the European Working Group on Drugs Oriented Research) was founded in 1983 to provide a forum within which researchers in the field of drug/alcohol treatment, prevention and policy could share research experience and expertise; compare procedures, methods and results; and subject their work to peer examination.
 - Real start of a scientific forum for the TC and EFTC
-

1. 1983 : Rotterdam/ The Netherlands
 2. 1984 : Rotterdam/ The Netherlands
 3. 1985 : Rotterdam/The Netherlands
 4. 1986 : Rotterdam/The Netherlands
 5. 1988 : Ghent/Belgium
 6. 1989 : Ghent/Belgium
 7. 1991 : Roma/Italy
 8. 1993 : Bilbao/Spain
 9. 1994 : Bilbao/ Spain
 10. 1998 : Porto/Portugal
 11. 1999 : Ghent/Belgium
 12. 2000 : Ghent/Belgium
 13. 2001 : Ghent/Belgium
 14. 2002 : Modena/Italy
 15. 2004 : Aarhus/Denmark
 16. 2005 : Ghent/ Blankenberge/ Belgium
 17. 2006 : Helsinki/Finland
 18. 2007 : Oslo/Norway
 19. 2008 : Växjö/Sweden
 20. 2009 : Stirling/ Great Britain
 21. 2011 : Barcelona/Spain
 22. 2012 : Athens/Greece
-

Web Of Science

- Zoekterm: therapeutische gemeenschappen, uitkomsten, retentie
 - 271 studies nagekeken
 - 63 Europese studies
 - 210 Amerikaan studies
-

Web Of Science

- Europese studies
 - Theoretische/methodologische studies: 19
 - Evaluatie studies: 17
 - Diagnose and instrumenten: 7
 - Behandeling/organisatie: 19
 - Prevalentie: 1
-

Web Of Science Europese studies

België: 23
Engeland: 12
Italië: 7
Spanje: 7
Duitsland: 5
Frankrijk: 1
Finland: 1
Griekenland: 1
Nederland: 1
Noorwegen: 3
Polen: 1
Slovenië: 1

Web Of Science

- België: 23 studies
 - De Kiem: betrokken rechtstreeks/onrechtstreeks (vermelding van naam/data) bij 16 studies op de WEB of SCIENCE
 - De Kiem: Een cultuur van onderzoek.
-

Meest recente effectiviteitsstudie

Malivert, M., Fatséas, M., Denis, C., Langlois, E. & Auriacombe, M. (2011). Effectiveness of Therapeutic Communities: A Systematic Research. *European Addiction Research*, 18, 1-18.

- Doel: onderzoek naar de effectiviteit van TG in termen van abstinentie + voorspelers van abstinentie.
- Methode: systematische analyse van TG studies met een retrospectieve of prospectieve onderzoeksdesign.
- Inclusiecriteria: effectiviteitsonderzoek, follow-up design, volwassenen, traditionele TG , geen dubbele diagnose

Meest recente effectiviteitsstudie

- Resultaten: via Medline werden 321 studies gevonden
- 12 studies voldeden aan de inclusiecriteria
- 3.271 participanten in 61 TG
- Gemiddelde verblijfsduur: 1/3 van de geplande verblijfsduur
- Voltooien van programma: 9% - 56%
- Alle studies tonen een daling van druggebruik
- Hoge kans op herval na TG
- Beste voorspeller voor abstinentie = voltooien van het programma
- Psychiatrische comorbiditeit niet gerelateerd aan vroege drop-out of herval
- Conclusie: daling van gebruik na TG behandeling maar weinig bewijzen die langdurig abstinēt kunnen aantonen.

EMCDDA insights publication on therapeutic communities

Doelstellingen

- Beschrijving van de historiek, het model en voornaamste karakteristieken van het TG-model
 - Systematische review van longitudinale (gecontroleerde) studies naar de effectiviteit van TG's
 - Vergelijkende analyse van de ontwikkeling van TG's en het drugbeleid in 7 Europese landen
 - Discussie over de rol van de TG in het veranderende politiek, sociaal en economisch klimaat
-

EMCDDA insights publication on therapeutic communities

Review van alle follow-up studies die min. 1 uitkomstmaat (vb.druggebruik, recidivisme) rapporteren na behandeling in residentiële drugvrije TGs (1970-2011)

- Overzicht van alle gecontroleerde studies (al dan niet randomised)
- Bij gebrek aan gecontroleerde studies in Europa: ook overzicht van longitudinale niet-gecontroleerde studies in Europa

Focus op:

- drugvrije TG's, 'concept TCs', 'TCs for addictions'.
 - Residentiële voorzieningen met substantiële behandelingsduur (min. 3 maand)
-

Zoekstrategie

Vertrekkende van bestaande systematic reviews:

(Malivert et al., 2012; De Leon et al., 2010; Smith et al., 2006 (Cochrane review); Lees et al., 2004)

Web of Knowledge – Pubmed – Drugscope

- Zoektermen:
 - Drugs, addiction, dependence, substance use
 - therapeutic communit*
 - Outcomes, evaluation, follow-up, effectiveness

 - Analyse van referentielijsten gevonden artikels
 - Themanummers International Journal of TCs
-

Voorlopige resultaten

Selectie o.b.v. abstracts:

- 45 gecontroleerde studies in VS en Europa
- 29 longitudinale (niet-gecontroleerde) studies uit Europa

Verdere selectie en screening van de full texts

Twee soorten tabellen:

- Methode: soort studie, selectie + kenmerken deelnemers, type TG, onderzochte uitkomstmaten, duur follow-up
 - Resultaten: uitkomsten m.b.t. druggebruik, recidive, werk, kwaliteit van leven, retentie e.a.
-

Follow-up onderzoek De Tipi

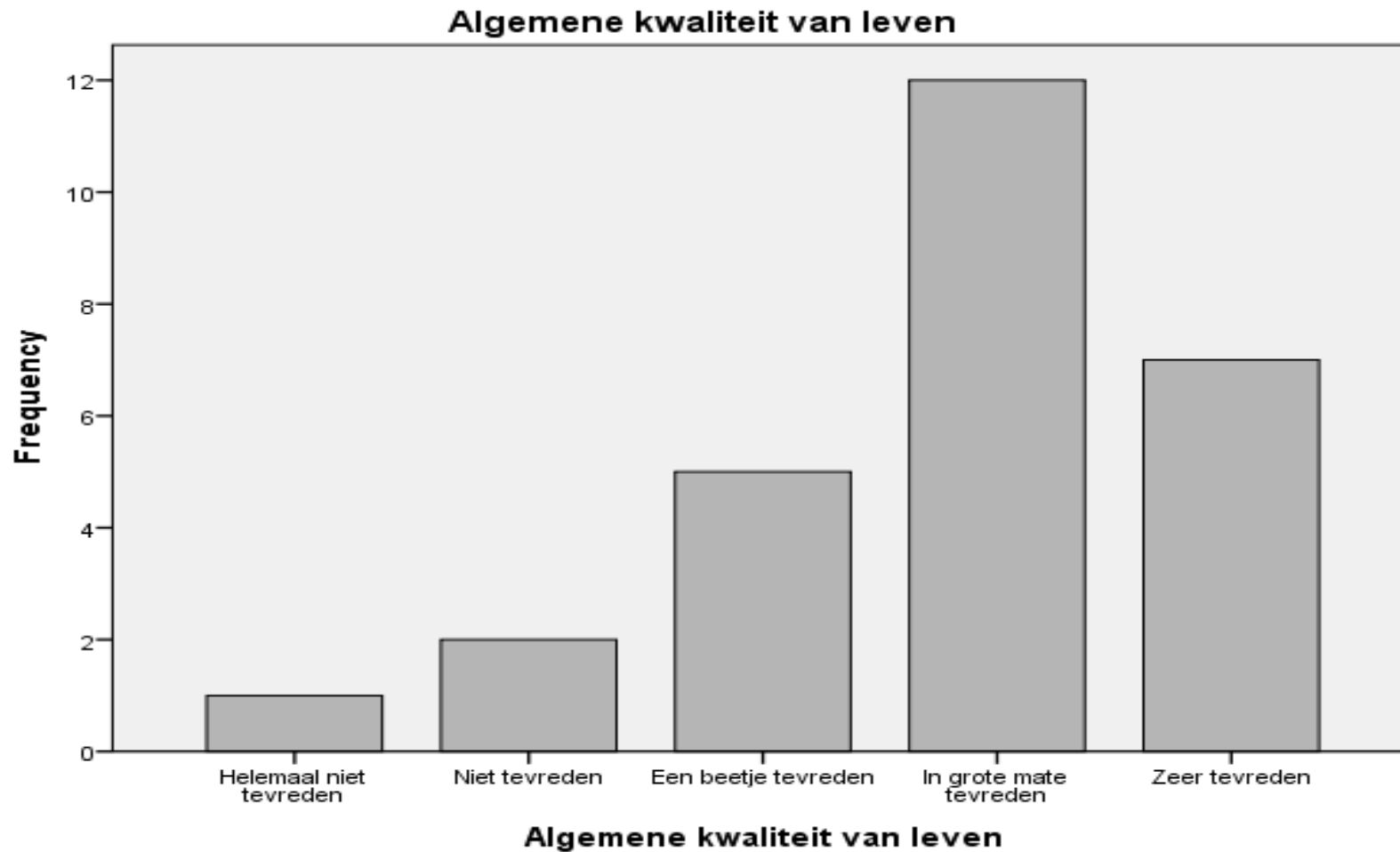
- Opgestart vanuit nood aan een gezamenlijke opname van drugverslaafde moeders en hun kind(eren)
 - Motivatie en retentie !
 - Wat is de huidige leefsituatie en kwaliteit van leven van ouders en kinderen die de afgelopen 15 jaar in de Tipi (moeder-kind programma) opgenomen waren?
 - Semi-gestructureerde interviews met ex-bewoonsters
 - Contacten gelegd via staf De Tipi – afname interviews door Master-studenten Orthopedagogiek, UGent
-

Periode van verblijf in De Tipi

	1996-2000	2001-2005	2006-2011	TOTAAL
Aantal bewoners	11	9	19	39
Aantal bereikt voor onderzoek	6 (54,5%)	9 (100%)	19 (100%)	34
- D.m.v. interview	4 (36,4%)	7 (77,8%)	16 (84,2%)	27 (79,4%)
- Info via sociaal netwerk	2	2	3	7

Huidige leefsituatie van de ouders

Karakteristieken	Aantal	Percentage
<u>Woonsituatie kinderen</u> (N=38*)		
Kind bij ouder(s)	28	73.7 %
Kind niet meer bij ouder(s)	10	26,3 %
* 4 bewoners hebben 2 kinderen		
<u>Middelengebruik in afgelopen maand</u> (N=34)		
Geen_middelengebruik	18	52.9%
Slaap- en kalmeermedicatie (op voorschrift)	5	14.7%
Alcohol (> 5 eenheden)	2	5.8%
Cannabis	3	8.8%
Andere illegale drugs	3	8.8%
Middelengebruik, niet nader gespecificeerd	3	8.8%
<u>Samenwonend met partner</u> (N=27)		
	7	25.9 %
<u>Ondersteunende vrienden in omgeving</u> (N=27)		
	20	74.1 %

19/27 (70,3%) van de bevroagde ex-bewoonsters geeft aan 'in grote mate' of 'zeer tevreden' te zijn over hun huidige levenskwaliteit

CONCLUSIES

SCHATPLICHTIG AAN DE USA

CONCLUSIES

EVALUATIE STUDIES OM
BESTAANSRECHT TE ONDERSTEUNEN

CONCLUSIES

**IN EUROPA IN VERHOUDING MEER
THEORETISCHE STUDIES**

CONCLUSIES

WEINIG EVIDENCE BASED EN
GERANDOMISEERD ONDERZOEK

VEEL SEMI EXPERIMENTELE EVIDENTIE

CONCLUSIES

TIJD IN BEHANDELING EN INTERVENTIES
OM HET WEGLOPEN IN DE EERSTE
MAANDEN TEGEN TE GAAN
VERHOGEN HET SUCCES
